

Etapa 5 Boží ľud

Príbeh 21 Božie pravidlá

Exodus 20:2-8, 12-17

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického verša z Exodu 20:2a: “Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý som ťa vyviedol z Egypta, z domu otrokov.”
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 31 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 5. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Máte v škole pravidlá správania alebo školský poriadok? Na aké pravidlá si spomenieš? Je ľahké alebo ťažké ich dodržať?
- Máte pravidlá doma? O čom?
Myslíš si, že je dôležité mať pravidlá? Prečo alebo prečo nie? Čo by sa stalo, ak by sme nemali žiadne pravidlá?

Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme porozmýšľali o tom, ktoré pravidlá sú Božie pravidlá a ktoré nie

1. Deti stoja v strede miestnosti. Povedzte im, že sa budete spoločne učiť o Božích pravidlách. Dajte im niekoľko pravidiel, ktoré musia nasledovať! (Ak máte menšie deti, môžete hru spraviť jednoduchšiu.)
2. Povedzte deťom, že musia bežať na jednu stranu miestnosti, keď prečítate nejaké pravidlo o tom, ako žiť šťastne s Bohom (napríklad: „Ja som tvoj jediný Boh.“) a na druhú stranu miestnosti, keď prečítate pravidlo o žití šťastne s inými ľuďmi (napríklad: „Cti si svojich rodičov.“)
3. Po čase zmeňte pravidlá. Nie všetky pravidlá, ktoré budete čítať budú zo zoznamu 10 Božích prikázaní, o ktorých sa dnes budete učiť – ale ak si deti budú myslieť, že to pravidlo, ktoré prečítate je dobrá vec, musia vyskočiť a zakývať rukami (napríklad: „Pomôž svojmu kamarátovi na ihrisku.) a ak si myslia, že to je zlá vec, musia si čupnúť a zakryť si oči (napríklad: „Predbiehať sa v rade na obed.“).
4. Môžete použiť svoje vlastné nápady alebo tento zoznam, môžete „pravidlá“ miešať a opakovať:
Nechať mladšiu sestru, nech ti číta.
Ja som tvoj jediný Boh.
Cti si svojich rodičov.
Pomôž kamarátovi na ihrisku.
Predbehni sa v rade na obed.
Nekradni.
Nežiarli.
Pobi sa so sestrou, keď na teba žaluje.
Neklam.
Pomôž s umývaním riadov.
Nahnevaj sa na rozhodcu, keď povie, že si spravil niečo zlé.
Nadávaj na svojho ocina.
Neber Božie meno nadarmo.
Pozvi kamaráta do zboru.
Nemaj iných Bohov okrem mňa.

Nechaj svojho brata hrať sa tvoju novú hru na počítač.

Cti si siedmy deň.

5. Ako extra aktivitu, po tom, ako si prečítate pasáž z Biblie, môžete si spolu prejsť vaše pravidlá a zistiť, ktoré sú z 10 Božích prikázaní.

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Asi dva mesiace po odchode z Egypta prišiel izraelský národ k hore Sinaj. Boh povedal Mojžišovi, že ak ho Izraelci poslúchnu, urobí z nich vyvolený národ a budú mať s ním špeciálny vzťah. Iba Mojžiš sám mohol vystúpiť na svätú horu, aby si vypočul Božie slová. Boh dal Mojžišovi desať pravidiel, alebo 'prikázaní', ktoré mali ľudia dodržiavať, aby ostali blízko Bohu. Prvé štyri sú o vzťahu k nemu; zvyšných šesť je o vzťahu k druhým.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Exodus 20:2-8, 12-17. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Počas toho, ako Boh hovoril k Mojžišovi na hore, hrmelo, blýskalo sa a dymilo. Ľudia boli vydesení. Ale Mojžiš im povedal, aby sa nebáli. Boh chcel, aby ľudia poznali jeho pravidlá, aby vedeli rozpoznať dobré od zlého a ostali blízko pri ňom.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Božie pravidlá' na strane 36 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 33 a 34. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Božie pravidlá'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 36 z knihy *Veľká výprava*.

- Ktoré pravidlá hovoria o tom, aký má byť vzťah medzi Bohom a ľuďmi?
- Ktoré pravidlá hovoria o tom, ako sa majú ľudia správať k sebe navzájom?
- Ako by to na svete vyzeralo, keby sa všetci správali podľa dobrých Božích pravidiel?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Sinaj Toto je meno hory a púštnej oblasti okolo nej. Boh k Mojžišovi hovoril na hore Sinaj a dal mu tam desať pravidiel na život. Sinaj je taktiež oblasť, kde Mojžiš predtým pracoval ako pastier, keď k nemu Boh prehovoril cez ker,

Jedlo pre chudobných Okrem desiatich, ktoré Mojžiš dostal na hore Sinaj, dal Boh svojmu národu mnoho iných zákonov. Jeden zákon hovoril, že v čase žatvy mohli farmári alebo ľudia, ktorí vlastnili ovocné stromy, zbierať úrodu z ich polí alebo stromov iba raz. Všetko, čo tam nechali alebo im spadlo, sa malo nechať na pozbieranie pre chudobných alebo cudzincov.

Jedlo na púšti Počas cesty do Bohom zaslúbenej zeme sa ľudia veľa sťažovali, aké je to ťažké, žiť na púšti. Boh im každý deň posielal mannu, niečo ako taký suchár, ktorý chutil po mede. Mannu mohli zbierať šesť dní do týždňa, ale nie v deň odpočinku, počas Sabatu. Preto deň predtým nazbierali dvakrát toľko.

Manna a znamená "Čo to je?" z hebrejského výrazu "man hu." To povedali Izraelci, keď prvýkrát uvideli na zemi tieto biele kúsky.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebujeme: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. 'Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý som ťa vyviedol z Egypta, z domu otrokov.' Exodus 20:2 (Ekumenický preklad)
2. Stojte v kruhu a v dvojiciach sa otočte tak, aby ste sa pozerali na toho človeka vedľa seba. Potom si potraсте rukou a povedzte si navzájom tento veršík. Každý potom spraví krok pred seba a tým si vymení partnera. Opakujte.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujeme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o

vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Miluj a poslúchaj Boha pomocou náramka, ktorý ti to bude pripomínať. Budeš potrebovať: pásik papiera 3x20 cm, fixky a lepiacu pásku.

- 1 Napíš na pásik papiera slová: "Miluj Boha a rob, ako hovorí." Ozdob tieto slová vzormi a farbami.
- 2 Obtoč si pásik voľne okolo zápästia a zalep lepiacou páskou.
- 3 Urob ďalší náramok pre svojho Sprievodcu, aby si mu pripomenul, že má tiež milovať a poslúchať Boha.

[>> Inštrukcie pre Sprievodcu](#)

Potrebujeme pásik papiera 3x20 cm, fixky a lepiacu pásku.

1. Miluj a poslúchaj Boha pomocou náramka, ktorý ti to bude pripomínať. Napíš na pásik papiera slová: "Miluj Boha a rob, ako hovorí." Ozdob tieto slová vzormi a farbami.
2. Obtoč si pásik voľne okolo zápästia a zalep lepiacou páskou.
3. Navrhni deťom, aby vyrobili ďalší náramok pre niekoho zo zboru, aby im pripomenuli, že majú tiež milovať a poslúchať Boha.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Pros Boha, aby ti pomohol žiť, ako chce on.

Hovor s Bohom (reflexia na celú etapu)

Čas: 10 minút

Cieľ: Zamerať sa na Boha, ako zreflektujeme príbehy z tejto etapy

Potrebujeme: Biblie

1. Pripomeňte deťom, že Boh dáva ľuďom 10 prikázaní, aby im ukázal ako chce, aby žili. Tieto pravidlá sú stále platné aj pre nás.
2. Bez toho, aby ste sa pozreli do Biblie, vyskúšajte, na koľko z nich si viete spomenúť. Napíšte si ich a potom sa pozrite na Exodus 20:1-17 a zistite, koľko ste ich mali správne. Kým máte v rukách Biblie, prelistujte si Leviticus, Numeri a Deuteronomium a ukážte deťom, že Boh tieto pravidlá rozvinul s mnohými príkladmi a detailami.
3. Povedzte deťom, že Boh chcel, aby každý človek žil jeho spôsobom a tak, keď ho ľudia neposlúchali, Boh bol veľmi smutný a nahnevaný, lebo to ukazovalo, že mu nedôverovali a že si nemysleli, že Boh vie, čo je pre ich život najlepšie. Jozua, vodca po Mojžišovi, poslúchal všetko, čo Boh povedal a podarilo sa mu dobiť Jericho.
4. Diskutujte o pravidlách, ktoré máte doma, v škole, v zbere, na futbale, na plavárni a tak ďalej. Prečo máme doma tieto pravidlá? Prečo je dôležité pravidlá poslúchať, napríklad, keď hráme nejaký šport?
5. Vysvetlite deťom, že tieto pravidlá pomáhajú všetkým ľuďom žiť šťastnejší život, byť k sebe navzájom fér a zostať v bezpečí a zdravý.
6. Spoločne, proste Boha o odpustenie, keď ste porušili niektoré z jeho pravidiel. Ubezpečte deti, že Boh im odpúšťa, keď ich to naozaj mrzí. Modlite sa, aby vám Boh pomáhal dodržiavať pravidlá doma, v škole a tak ďalej.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 5 Boží ľud

Príbeh 22 Zlaté teľa

Exodus 32:1-14

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Potrebujeme: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického verša z Exodus 32:14: “Hospodin sa zľutoval a upustil od zla, ktoré ohlásil svojmu ľudu.”
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebuje: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 31 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 5. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred‘, alebo ,po‘ Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Nedodržiavať inštrukcie môže byť nebezpečné! Čo ak by si šiel lyžovať alebo liezť po horách? Alebo čo také každodenné veci, ako prechádzanie cez cestu alebo príprava horúceho nápoja? Čo sa môže stať?
- Je nebezpečné vedieť, čo Boh chce, ale nerobiť tak! Prečo?
- Aký je jediný bezpečný spôsob života? Máš túžbu povedať Bohu prepáč za časy, kedy si vedel, čo je správne, no neurobil si tak? (Tip: môžeš tu urobiť hneď teraz!)

Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme porozmýšľali o tom, ktoré pravidlá sú Božie pravidlá a ktoré nie

1. Deti stoja v kruhu v strede miestnosti. Každé dieťa má porozmýšľať nad nejakou vecou, ktorá spôsobuje problémy vo vzťahoch s inými ľuďmi: napríklad, keď niekomu pokazíme hračku alebo keď nepovieme pravdu. Potom deti môžu veci, na ktoré mysleli povedať nahlas a za každú spravia krok dozadu a potichu povedia Bohu, že ich to mrzí.
2. Po niekoľkých krokoch, povedzte deťom, aby sa otočili. Povedzte im, že Boh zaslúbil, že bude s nami, aj keď nás to, čo robíme oddeľuje jeden od druhého. Pozvite deti, aby hovorili veci, ktoré opisujú Boha. Za každú vec môžu spraviť krok dopredu až kým všetci nestoja v úzkom kruhu. Povedzte im: „Boh je s nami!“

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Mojžiš bol od Izraelcov dlho preč na hore. Boh mu hovoril, ako chce, aby jeho ľud žil. Medzičasom začali Izraeliti zabúdať na všetko, čo pre nich Boh vykonal. Taktiež sa rozhodli, že Mojžiš sa už nevráti!

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Exodus 32:1-14. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Keď Mojžiš zišiel z hory Sinaj a videl ľud piť a tancovať okolo teľaťa, veľmi sa nahneval a zhodil dosky, na ktorých boli napísané Božie zákony - a tie sa rozbili. Boh bol taktiež na národ nahnevanej, no Mojžiš Boha prosil, aby im

odpustil. Mojžiš mal s Bohom špeciálne priateľstvo a často s ním hovoril. Zavolať Mojžiša späť na horu a dal mu druhú sadu Desiatich prikázaní.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

- 1 Nájdiť malý obrázok 'Zlaté teľa' na strane 36 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
- 2 Nalistujte obrázky na stranách 33 a 34. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Zlaté teľa'.
- 3 Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
- 4 Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Ciel': zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 36 z knihy *Veľká výprava*.

- Čo si myslíš o tom, že si Izraeliti vyrobili modlu, ktorú uctievali (sošku boha, ktorú sami vyrobili)?
- Keď začali oslavovať tohto nepravého boha, ktoré z desiatich Božích pravidiel porušili?
- Ako Mojžiš presvedčil Boha, aby zmenil svoj názor? Čo Bohu pripomenul?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Ciel': učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Modla je objekt, ktorý niekto vytvoril, a ktorý je nejakým spôsobom uctievaný. Áron vyrobil sochu mladého býka alebo teľaťa zo zlatých náušnic, ktoré ľudia nosili. Boh národu už povedal, že musia uctievať iba jeho a nič, čo bolo vyrobené človekom. Ale rýchlo si začali myslieť, že socha bola ten boh, ktorý ich vyviedol z Egypta.

Svätyňa alebo stan stretávania Boh povedal Izraelitom, ako vybudovať veľký stan, ktorý mal stáť v strede ich tábora. Tento stan bol miestom na uctievanie Boha a mohol byť postavený, zbalený a prenášaný z miesta na miesto, ako ľud putoval. Vo vnútri stanu bol stôl, kde sa dával čerstvý chlieb a dva oltáre, kde sa dávali obete. Svetník so siedmymi svetlami svietil po celý čas. Boh dal inštrukcie na pozlátenú drevenú truhlu: dosky s desiatimi

pravidlami boli umiestnené vo vnútri tejto truhly. Je známa ako 'Archa zmluvy' alebo posvätná truhla.

Kňazi Áron, Mojžišov starší brat, bol prvým kňazom. Jeho úlohou bolo viesť uctievanie Boha v stane stretávania a obetovať obeť, ktoré ľudia priniesli Bohu. Prečítaj si 28. kapitolu Exodu, aby si sa dozvedel o jeho špeciálnom odevu.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebujeme: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. 'Hospodin sa zľutoval a upustil od zla, ktoré ohlásil svojmu ľudu.'
Exodus 32:14 (Ekumenický preklad)
2. Zopakujte slová verša trikrát, zakaždým hlasnejšie a nakoniec zakričte, zatlieskajte a zadupte, lebo Boh nechal svoj ľud žiť.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujeme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2: Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme päť hárkov bieleho alebo farebného papiera a kus kartóna rovnakej veľkosti pre každé dieťa, dierovačku, šnúрку alebo stužku

1. Boží národ urobil v tomto príbehu vážne chyby! Zabudli, čo im Boh povedal a čo oni sľúbili. Povedzte deťom, že každý týždeň san a Veľkej výprave dozvedajú o Bohu nové veci. Táto aktivita im môže pomôcť nezabudnúť, čo im Boh hovorí.
2. Zlož papiere na polovicu, aby si vytvoril stránky knihy a zlož kartón, aby si spravil obálku. Použi dierovačku na urobenie dier pozdĺž zloženého okraju a cez diery natiahni stuhu alebo niť, aby si to celé zviazal dokopy. A teraz máš knihu s dvadsiatimi stranami - jednu pre každú etapu.

3. Pozri sa späť na etapy, ktoré si už absolvoval a napíš alebo nakresli si nové veci, ktoré si objavil. Urob to isté aj s piatou etapou, keď ju dokončíš. A dopĺňaj postupne svoju knihu, ako budeš pokračovať vo Veľkej výprave.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Z času na čas každý neuposlúchne Boha napriek tomu, že sme toho dostali tak veľa. Spomenieš si na čas, kedy si neuposlúchol Boha? Hovor o tom s Bohom.

Hovor s Bohom (reflexia na celú etapu)

Čas: 10 minút

Cieľ: Zamerať sa na Boha, ako zreflektujeme príbehy z tejto etapy

Potrebujeme: Biblie

1. Pripomeňte deťom, že Boh dáva ľuďom 10 prikázaní, aby im ukázal ako chce, aby žili. Tieto pravidlá sú stále platné aj pre nás.
2. Bez toho, aby ste sa pozreli do Biblie, vyskúšajte, na koľko z nich si viete spomenúť. Napíšte si ich a potom sa pozrite na Exodus 20:1-17 a zistite, koľko ste ich mali správne. Kým máte v rukách Biblie, prelistujte si Leviticus, Numeri a Deuteronomium a ukážte deťom, že Boh tieto pravidlá rozvinul s mnohými príkladmi a detailami.
3. Povedzte deťom, že Boh chcel, aby každý človek žil jeho spôsobom a tak, keď ho ľudia neposlúchali, Boh bol veľmi smutný a nahnevaný, lebo to ukazovalo, že mu nedôverovali a že si nemysleli, že Boh vie, čo je pre ich život najlepšie. Jozua, vodca po Mojžišovi, poslúchal všetko, čo Boh povedal a podarilo sa mu dobiť Jericho.
4. Diskutujte o pravidlách, ktoré máte doma, v škole, v zbore, na futbale, na plavárni a tak ďalej. Prečo máme doma tieto pravidlá? Prečo je dôležité pravidlá poslúchať, napríklad, keď hráme nejaký šport?
5. Vysvetlite deťom, že tieto pravidlá pomáhajú všetkým ľuďom žiť šťastnejší život, byť k sebe navzájom fér a zostať v bezpečí a zdravý.

6. Spoločne, proste Boha o odpustenie, keď ste porušili niektoré z jeho pravidiel. Ubezpečte deti, že Boh im odpúšťa, keď ich to naozaj mrzí. Modlite sa, aby vám Boh pomáhal dodržiavať pravidlá doma, v škole a tak ďalej.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 5 Boží ľud

Príbeh 23 Vodca Jozua

Jozue 1:1-11

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Potrebujeme: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického verša z Jozuu 1:9
“Prikázal som ti predsa: Buď silný a odvážny, nestrachuj sa a nezúfaj!
Veď Hospodin, tvoj Boh, bude s tebou, kamkoľvek pôjdeš.”
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 31 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 5. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Bol si už niekedy v úlohe vedúceho? Napríklad v triede, v skupine kamarátov alebo na prázdninovom tábore? Ako si sa cítil? Bolo príjemné hovoriť iným, čo majú robiť? Bolo niekedy ťažké dosiahnuť, aby všetci boli spolu a robili to, čo si od nich chcel?
- Poznáš nejakého vedúceho? Bol si niekedy členom jeho skupiny? Čo sa ti na ňom ako vodcovi páčilo? Čo sa ti nepáčilo? V čom by si ho chcel napodobniť a čo by si robil úplne inak?
- Každý vedúci má zodpovednosť za ľudí, ktorých vedie. Niektorým vedúcim je jedno, či sú dobrí vodcovia. Robia si, čo sa im zachce. Niektorí vodcovia berú svoju zodpovednosť veľmi vážne. Zaujímajú sa o svojich ľudí, sledujú, či sa im dobre darí. Akého vedúceho by si mal radšej?

Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme si všímali vodcov podľa toho, čo robia

1. Jeden alebo dvaja dobrovoľníci idú za dvere. Deti stoja v kruhu v strede miestnosti pozerajú sa do kruhu.
2. Vyberte jedno dieťa, ktoré bude vedúci, toto dieťa bude robiť nejaké pohyby, napríklad kývať, tleskať, usmievať sa. Ostatné deti musia napodobňovať všetky pohyby vedúceho. Musia to robiť čo najrýchlejšie, aby nebolo jasné, kto je vedúci.
3. Keď dobrovoľníci prídu naspäť do miestnosti musia zistiť, kto je vedúci, kto je ten koho všetci ostatní nasledujú.
4. Zopakujte s viacerými dobrovoľníkmi.
5. Porozprávajte sa o tom, či to bolo jednoduché nasledovať vedúceho čo najrýchlejšie a aké ťažké bolo zistiť, kto je vedúci. Podľa čoho spoznáme, kto sú naši vedúci v zbore, v našej skupinke alebo v škole?

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Odkedy Boží ľud vyšiel z Egypta, bol na ceste do svojej novej zeme 40 rokov! Boh im pomáhal, ukazoval, ako majú žiť podľa jeho pravidiel a staral sa o to, aby mali vždy čo jesť a piť. Aj deti sa rodili a vyrastali na ceste. Starí ľudia zomierali a krátko predtým, ako Izraeliti prišli do zaslúbenej zeme Kanaán, zomrel aj Mojžiš. Až dovtedy viedol Boží ľud, ale teraz si Boh vybral nového vodcu.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Jozua 1:1-11. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Boh dodržal svoj sľub. Pomohol Jozuovi doviest' izraelský ľud do zeme Kanaán, ktorú dávno predtým sľúbil Abrahámovi. Tá cesta nebola ľahká. V zemi stále žili ľudia, ktorí sa stali nepriateľmi Izraelitov. A Jericho, prvé veľké mesto v zaslúbennej zemi, malo hrubé múry a pevné brány. Ale s Božou pomocou Izraeliti dobyli mesto a získali svoju novú zem.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Vodca Jozua' na strane 31 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 33 a 34. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Vodca Jozua'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 35 z knihy *Veľká výprava*.

- Jozua dostal od Boha obrovské zaslúbenie. Vedel by si toto zaslúbenie povedať vlastnými slovami?
- Ako sa Jozua cítil, keď dostal také zaslúbenie? Mohol sa stať dobrým vodcom pre Boží ľud, Izrael? Čo myslíš?
- Čo znamenalo pre Jozuu žiť podľa dobrých Božích pravidiel? Čo robil a čomu sa vyhýbal? Čo môžeme robiť my, aby sme sa páčili Bohu?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Zem Boh dal Abrahámovi zaslúbenie, že zem Kanaán dá jeho potomkom (1. Mojžišova 12:1-9). Boh svoje slovo dodržal. Abrahámovi potomkovia, izraelský národ, získali zaslúbenú zem.

Zákon Boh dal ľuďom niekoľko príkazov, čo majú a čo nemajú robiť. Tieto pravidlá boli pre ľudí dobré na to, aby mohli žiť s Bohom a aby mali medzi sebou dobré vzťahy. Boh sľúbil Jozuovi, že ho bude vo všetkom podporovať. A naopak, Jozua sa mal snažiť dodržiavať dobré Božie pravidlá vo všetkom, čo hovoril a čo robil.

Jordán Rieka Jordán tvorila východnú hranicu zeme, ktorú obsadili Izraeliti. Pri prechode cez Jordán Boh zopakoval zázrak, ktorý urobil, keď prechádzali cez Červené more. Urobil cestu cez rieku a Izraeliti prešli na druhú stranu so suchými nohami (Jozua 3). Oveľa neskôr v rieke Jordán pokrstil Ján Pána Ježiša (Matúš 3:13-17).

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebujeme: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. 'Prikázal som ti predsa: Buď silný a odvážny. Nestrachuj sa a nezúfaj! Veď Hospodin, tvoj Boh, bude s tebou, kamkoľvek pôjdeš.' Jozua 1:9 (Ekumenický preklad)
2. Zopakujte slová veršika tak, že bude zakaždým otočení na inú svetovú stranu.
3. Spýtajte sa detí, či vám vedia vysvetliť ako tento verš súvisí s dnešným príbehom.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Danielovi a prečítajte jeho otázku.

Daniel má 8 rokov a býva v Nemecku

Daniel bol zvedavý: "Ako to, že sa voda v Jordáne zastavila?"

Spýtajte sa skupiny: Ako by ste odpovedali na Sylviinu otázku? Môžete deti rozdeliť aj na skupiny, aby mal každý príležitosť niečo povedať.

4. Odpovede iných

Danielov kamarát Harry odpovedal: "Pretože kňazi chceli prejsť cez rieku s Archou zmluvy. Boh zastavil vodu. Na jednej strane to spravil preto, aby kňazi naozaj mohli prejsť Jordánom. Na strane druhej chcel Boh ukázať: Ja som mocný Boh. Kým som s vami, nemusíte sa ničoho báť. Dokonca aj vody Jordánu ma počúvajú."

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebuje dlhé pásiky z papiera, lepiacu pásku

1. Aby táto aktivita mohla fungovať, je veľmi dôležité, aby deti nasledovali inštrukcie, ktoré im date úplne presne – trošku ako Jozua nasledoval to, čo mu Boh povedal, že má urobiť!
2. Deti si odstrihnú pásik papiera približne 2cm široký a aspoň 30cm dlhý. Na papierik napíšu tieto slová (na oboch krajoch nechaj aspoň 1cm voľný): “Buď silný a odvážny, nestrachuj sa a nezúfaj!”
3. Obráťte pásik na druhú stranu tak, že spodný okraj pásiky necháte na mieste a papierik prevrátite smerom k sebe (tak bude nápis na druhej strane hore nohami).
4. Na túto stranu pásika napíšete slová: “Veď Hospodin, tvoj Boh, bude s tebou, kamkoľvek pôjdeš.”
5. Jednu stranu pásika držte, pásik jedenkrát pretočte a spojte konce lepidlom alebo lepiacou páskou.
6. Čítajte slová od začiatku a zistíte, že môžete čítať štýle dookola bez zastavenia.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Použijete papierik, ktorý ste si vyrobili, aby vám pomohol hovoriť s Bohom.
2. Spýtajte sa detí: Je pre teba nejaká vec veľmi ťažká? Máš v škole nejaký predmet, ktorý ti naozaj nejde? Alebo poznáš niekoho, koho nemáš veľmi rád?
3. Myslite na niektorú z týchto vecí a čítajte si slová zo svojho modlitebného pásika a dovoľte Bohu, aby k vám hovoril.

Hovor s Bohom (reflexia na celú etapu)

Čas: 10 minút

Cieľ: Zamerať sa na Boha, ako zreflektujeme príbehy z tejto etapy

Potrebujeme: Biblie

1. Pripomeňte deťom, že Boh dáva ľuďom 10 prikázaní, aby im ukázal ako chce, aby žili. Tieto pravidlá sú stále platné aj pre nás.
2. Bez toho, aby ste sa pozreli do Biblie, vyskúšajte, na koľko z nich si viete spomenúť. Napíšte si ich a potom sa pozrite na Exodus 20:1-17 a zistite, koľko ste ich mali správne. Kým máte v rukách Biblie, prelistujte si Leviticus, Numeri a Deuteronomium a ukážte deťom, že Boh tieto pravidlá rozvinul s mnohými príkladmi a detailami.
3. Povedzte deťom, že Boh chcel, aby každý človek žil jeho spôsobom a tak, keď ho ľudia neposlúchali, Boh bol veľmi smutný a nahnevaný, lebo to ukazovalo, že mu nedôverovali a že si nemysleli, že Boh vie, čo je pre ich život najlepšie. Jozua, vodca po Mojžišovi, poslúchal všetko, čo Boh povedal a podarilo sa mu dobiť Jericho.
4. Diskutujte o pravidlách, ktoré máte doma, v škole, v zbere, na futbale, na plavárni a tak ďalej. Prečo máme doma tieto pravidlá? Prečo je dôležité pravidlá poslúchať, napríklad, keď hráme nejaký šport?
5. Vysvetlite deťom, že tieto pravidlá pomáhajú všetkým ľuďom žiť šťastnejší život, byť k sebe navzájom féroví a zostať v bezpečí a zdraví.
6. Spoločne, proste Boha o odpustenie, keď ste porušili niektoré z jeho pravidiel. Ubezpečte deti, že Boh im odpúšťa, keď ich to naozaj mrzí. Modlite sa, aby vám Boh pomáhal dodržiavať pravidlá doma, v škole a tak ďalej.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 5 Boží ľud

Príbeh 24 Prechod cez Jordán

Jozue 3:9-17

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Potrebujeme: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdением a prečítaním biblického veršu z Józua 4:24:
“Aby všetky národy zeme poznali, že Hospodinova ruka je mocná, aby ste sa všetci vždy báli Hospodina, vášho Boha.”
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 31 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 5. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Na koľko biblických príbehov si spomenieš, v ktorých sa dejú úžasné veci?
- Spomínaš si na štvrtú etapu, kde Boh vytvoril suchú cestu cez more? To bol veľký zázrak, ktorý Boh vykonal; ale mnoho drobných vecí, ktoré sa dejú každodenne, sú tiež úžasne - napríklad to, že z malého semienka vyrastie kvetina. Aké iné 'drobné zázraky' vidíš vo svojom živote?
- Ak by si si chcel zapamätať jednu z týchto vecí, čo by si spravil, aby si si to pripomenul? Napíšeš si poznámku? Požiadaš niekoho, aby ti to pripomenul? Odfotiš si to? Ako si myslíš, že by Boh mohol povedať ľuďom, aby si pamätali, čo koná?

Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme porozmýšľali nad tým, ako si pamätáme veci

Potrebuje: hocijaké predmety, ktoré máme po ruke

1. Prečítajte deťom svoj nákupný zoznam s aspoň desiatimi položkami, napríklad zubná pasta, vajíčka, prášok na pranie a tak ďalej. Vyzvite ich, aby vám zopakovali položky z vášho zoznamu. Zapamätal si niekto všetky položky na zozname?
2. Vyzvite deti, aby po miestnosti pozbierali desať predmetov, napríklad ceruzku, Bibliu, kľúče od auta a tak ďalej. Vyložte ich všetky na stôl a povedzte deťom, aby sa pokúsili si ich všetky zapamätať.
3. Predmety buď odstráňte zo stola alebo zakryte a potom sa rôznych detí spýtajte, koľko predmetov vedia vymenovať.
4. Porozprávajte sa o tom, že je to oveľa jednoduchšie si niečo zapamätať, ak máte niečo pred očami na čo sa môžete pozrieť a pripomenúť si to, čo si chcete pamätať. Spýtajte sa detí, aké veci v Biblii im pomáhajú pripomenúť si niečo úžasné, čo Boh urobil. (napríklad dúha, truhla zmluvy, chlieb a víno, kríž)

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Józua sa stal novým vodcom Izraela. Tak, ako Mojžiš previedol Boží národ cez Červené more a z Egypta, aj Józua ich teraz prevedie cez rieku Jordán do 'zasľúbenej zeme.' Keď ľudia videli svojich kňazov, ako nesú truhlu, ktorá obsahovala Božie zákony (niekedy sa volá 'Archa zmluvy'), boli pripravení prekročiť rieku. Keď šli kňazi napred, povedal Boh Józuovi, že vykoná pre svoj ľud úžasné veci. Sľúbil Józuovi, že bude s ním tak, ako bol aj s Mojžišom.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Jozua 3:9-17. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Potom, čo všetci prekročili rieku, povedal Boh Józuovi, aby poveril dvanásť ľudí, po jednom z každého z dvanástich kmeňov Izraela, aby zobrali kameň zo stredu rieky. Kňazi tam ešte stále stáli, takže voda ešte nezačala znovu tiecť. Tieto kamene boli použité na postavenie pamätníka, ktorý mal pripomenúť ľuďom a ich potomkom, čo Boh pre nich urobil.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebuje: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Prechod cez Jordán' na strane 36 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 33 a 34. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Prechod cez Jordán'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerať obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 35 z knihy *Veľká výprava*.

- Počul si už niekedy príbeh o tom ako Boh oddelil vody v mori alebo rieke? (Pozri sa do 4. etapy)
- Ľud mohol bezpečne prejsť na druhú stranu rieky, ale čo ešte objavili, keď zažili, čo Boh dokáže urobiť?
- Ako sa izraelský národ cíti, keď dorazia do zeme, ktorú im Boh zaslúbil? Trvalo im to veľa rokov, kým sa tam dostali: myslíte, že to spôsobilo nejakú zmenu v tom, ako sa cítili?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Józua Toto meno znamená 'Boh je spása.' Dávaj si pozor na ďalšieho muža počas Veľkej výpravy, s menom, ktoré znamená to isté.

Nesenie žrdí Archa zmluvy bola tak svätá, že sa jej nikto nesmel dotknúť. Na jej prenášanie z miesta na miesto zasunuli kňazi dlhé tyče cez kruhy na truhle a tak niesli žrde s truhlou, ktorá na nich visela, no nikto ju nedržal.

Rieka Jordán Aby sa dostali do zeme, ktorú Boh svojmu ľudu zaslúbil, museli prekročiť rieku. Boh zastavil tok rieky, aby mohli prejsť po suchej zemi. Bolo to 40 rokov potom, čo sa to isté stalo pri Červenom mori, keď národ odchádzal z Egypta.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. 'Aby všetky národy zeme poznali, že Hospodinova ruka je mocná, aby ste sa všetci vždy báli Hospodina, vášho Boha.' Jozua 4:24
(Ekumenický preklad)
2. Deti si posadajú do dlhej rady, akoby tvorili rieku Jordán. Začnite na jednom konci, každé dieťa porade povie jedno slovo verša. Ak je skupina veľká, keď verš dokončíte, začnite od začiatku, aby veršík „plynul“ dolu „riekou“. Deti môžu rukami vytvárať malú mexickú vlnu ako hovoria svoje slová.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Danielovi a prečítajte jeho otázku.

Daniel má 8 rokov a býva v Nemecku

Daniel bol zvedavý: "Ako to, že sa voda v Jordáne zastavila?"

Spýtajte sa skupiny: Ako by ste odpovedali na Danielovu otázku?

Môžete deti rozdeliť aj na skupiny, aby mal každý príležitosť niečo povedať.

4. Odpovede iných

Danielov kamarát Harry odpovedal: "Pretože kňazi chceli prejsť cez rieku s Archou zmluvy. Boh zastavil vodu. Na jednej strane to spravil preto, aby kňazi naozaj mohli prejsť Jordánom. Na strane druhej chcel Boh ukázať: Ja som mocný Boh. Kým som s vami, nemusíte sa ničoho báť. Dokonca aj vody Jordánu ma počúvajú."

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebuje niť, veľké korálky alebo cestoviny,

1. Pripomeňte deťom, že Boží národ postavil kopu skál, aby im pripomínala, že Boh im pomohol prejsť cez rieku a vstúpiť do novej zeme, ktorú im zaslúbil. Takto si môžeme pripomínať dobré veci o Bohu aj my:
2. Vyzvite deti, aby si začali spomínať na všetky veci, ktoré o Bohu vedia. Môžu to byť príbehy o ňom, aký je, veci, ktoré vykonal, modlitby, ktoré vypočul. Vždy, keď si na niečo spomenú, navlečú na svoju nitku korálku.
3. Zaviažte konce šnúry dokopy a zaveste si korálky niekde, kde ich bude vidieť a budú nám pripomínať Boha.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Povedzte spoločne: Vďaka ti, Bože, za tvoje zázraky - malé aj veľké. Pomôž nám neprehladnúť žiadne úžasné veci, ktoré nám dávaš alebo ukazuješ.

Hovor s Bohom (reflexia na celú etapu)

Čas: 10 minút

Cieľ: Zamerať sa na Boha, ako zreflektujeme príbehy z tejto etapy

Potrebuje: Biblie

1. Pripomeňte deťom, že Boh dáva ľuďom 10 príkazov, aby im ukázal ako chce, aby žili. Tieto pravidlá sú stále platné aj pre nás.
2. Bez toho, aby ste sa pozreli do Biblie, vyskúšajte, na koľko z nich si viete spomenúť. Napíšte si ich a potom sa pozrite na Exodus 20:1-17 a zistite, koľko ste ich mali správne. Kým máte v rukách Biblie, prelistujte si Leviticus, Numeri a Deuteronomium a ukážte deťom, že Boh tieto pravidlá rozvinul s mnohými príkladmi a detailami.

3. Povedzte deťom, že Boh chcel, aby každý človek žil jeho spôsobom a tak, keď ho ľudia neposlúchali, Boh bol veľmi smutný a nahnevaný, lebo to ukazovalo, že mu nedôverovali a že si nemysleli, že Boh vie, čo je pre ich život najlepšie. Jozua, vodca po Mojžišovi, poslúchal všetko, čo Boh povedal a podarilo sa mu dobiť Jericho.
4. Diskutujte o pravidlách, ktoré máte doma, v škole, v zbore, na futbale, na plavárni a tak ďalej. Prečo máme doma tieto pravidlá? Prečo je dôležité pravidlá poslúchať, napríklad, keď hráme nejaký šport?
5. Vysvetlite deťom, že tieto pravidlá pomáhajú všetkým ľuďom žiť šťastnejší život, byť k sebe navzájom fér a zostať v bezpečí a zdravý.
6. Spoločne, proste Boha o odpustenie, keď ste porušili niektoré z jeho pravidiel. Ubezpečte deti, že Boh im odpúšťa, keď ich to naozaj mrzí. Modlite sa, aby vám Boh pomáhal dodržiavať pravidlá doma, v škole a tak ďalej.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Ciel: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 5 Boží ľud

Príbeh 25 Pád Jericha

Jozue 6:6-20

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Potrebujeme: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdением a prečítaním biblického veršu z Józua 6:16:
“Keď ho obchádzali siedmy raz, kňazi zatrúbili a Jozua povedal ľudu:
Spustite bojový pokrik, lebo Hospodin vám vydal toto mesto!”
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 31 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 5. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Kedy radšej nasleduješ inštrukcie? Keď staváš model; alebo keď pečieš koláč? Alebo pri vedeckom pokuse? Prečo je užitočné mať inštrukcie?
- Napíš zoznam inštrukcií pre kamaráta alebo svojho vedúceho, aby ich nasledovali. Môže to byť hocičo - ako si spraviť nápoj, ako ísť z jednej izby v dome do druhej, ako sa obliecť, keď prší. Čo sa stane, keď urobia presne to, čo tvoje inštrukcie hovoria?
- Spomenieš si na nejaké biblické príbehy, kde Boh dáva ľuďom inštrukcie?

Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme povzbudili dôveru v nášho mocného Boha

Potrebuje: malé papiere, ktoré predstavujú tehly, veľký papier, lepiacu žuvačku alebo pásku

1. Túto hru si môžete zahrať predtým než si prečítate dnešný biblický príbeh, ale bude deťom dávať väčší zmysel, ak budú príbeh už poznať.
2. Spýtajte sa detí, aký mal Jozua problém (dostať sa do Jericha). Vysvetlite im, že Jozua dôveroval a poslúchal Boha a preto múry Jericha padli.
3. Spýtajte sa detí, s akými vecami oni potrebujú, aby im Boh pomohol sa vysporiadať. Môžu byť osobné („sedím v lavici s niekým, koho nemám rád“) alebo všeobecnejšie („videl som v telke smutné obrázky ľudí, ktorí trpia hladom“), v každom prípade by mali byť pre deti reálne.
4. Dajte deťom papiere v tvare tehál, na ktoré majú nakresliť alebo napísať svoje nápady.
5. Poskladajte z vašich tehál stenu (popriliepajte ich na veľký papier), na ktorú napíšete „Boh sa môže postarať o všetky tieto veci“.

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Za Jordánom boli ľudia Jericha vystrašení z blížiacich sa Izraelitov.

Boh povedal Józouvi svoj plán na dobytie mesta. Izraelská armáda mala šesť dní pochodovať okolo mesta s kňazmi, nesúcimi truhlu, obsahujúcu Božie prikázania, vpredu. Na siedmy deň majú sedemkrát obísť mesto, zatiaľ čo kňazi budú trúbiť na svoje trúby. Nakoniec mali kňazi - na dohodnutý povel - hlasno zatrúbiť a každý mal zakričať. V tom momente mali mestské múry padnúť a armáda obsadiť mesto.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Jozua 6:6-20. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Jericho bolo podpálené a zničené. Ráchab a jej rodina, ktorá bývala v Jerichu a pomohla Izraelitom, keď boli predtým na výzvedách po krajine, boli zachránení - tak, ako im to bolo sľúbené. Józua sa preslávil po celej zemi Kanaán a Boh mu pomáhal vo všetkom, čo robil.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Pád Jericha' na strane 36 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 33 a 34. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Pád Jericha'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 35 z knihy *Veľká výprava*.

- Čo pripomínala archa zmluvy (archa svedectva alebo truhla zmluvy) izraelskému ľudu? (pozrite si Exodus 25:10-16)
- Prečo Jozua prikázal vojakom chrániť Rachab a jej rodinu? Skúste nájsť, ako pomohla Izraelitom dobyť mesto Jericho. Pozrite sa so svojím sprievodcom do knihy Jozua 2:1-7
- Keby ste chceli dobyť mesto, myslíte, že by vám pomohlo chodiť, kričať a trúbiť? Ako to, že Izraelitom sa takto podarilo dobyť mesto Jericho?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Jericho Toto mesto sa nachádza na púšti; má prameň čistej vody, ktorá mu poskytuje oázu a je pre mesto cenný miestom. Ľudia žili v alebo v okolí Jericha viac ako 6000 rokov.

Áchan Boh povedal Izraelitom, aby si nenechávali z Jericha nič, ale muž menom Áchan si vo svojom stane ukryl plášť, striebro a zlato. Boh neskôr Józuovi zjavil, čo Áchan urobil. Áchan bol ukameňovaný ostatnými Izraelcami za neuposlušnosť Boha.

Stratégia Józua bol skúsený vodca a použil rôzne spôsoby na dobývanie miest v Kanaáne. Do Jericha poslal zvedov, aby zistili, čo je to za mesto a potom okolo mesta pochodoval. Pri meste, menom Aj, jeho muži predstierali, že sa boja a zutekali, takže muži z Aju ich začali prenasledovať. Avšak Józua mal ďalších vojakov, ktorí sa skrývali a zajali mesto, zatiaľ čo armáda naháňala Józua.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebujeme: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. “Keď ho obchádzali siedmy raz, kňazi zatrúbili a Jozua povedal ľudu: Spustite bojový pokrik, lebo Hospodin vám vydal toto mesto!” Jozua 6:16 (Ekumenický preklad)
2. Spravte si z tohto veršíka pochodový pokrik. Najprv všetci pochodujte na mieste a potom začnite pochodovať okolo miestnosti. Zakričte frázu z veršíka a deti ju po vás musia zopakovať.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Oliverovi a prečítajte jeho otázku.

Oliver má osem rokov. Veľmi rád chodí k moru.

Oliverova otázka k tomuto príbehu bola: "Prečo zhodili múry? Viem, že tí ľudia boli zlí, ale prečo museli zničiť aj mesto?"

Spýtajte sa skupiny: Ako by ste odpovedali na Danielovu otázku?

Môžete deti rozdeliť aj na skupiny, aby mal každý príležitosť niečo povedať.

4. Odpovede iných

Oliverov ocko Pete odpovedal: "Máš pravdu, že Boh netoleruje zlé veci a v Biblii sú ďalšie príbehy, kedy Boh musel urobiť niečo, aby sa zbavil zla - ako napríklad veľká potopa, keď Noach staval svoju archu.

Jericho bolo veľké mesto s kráľom a bolo v zemi, ktorú Boh zaslúbil

svojmu ľudu. Jericho bolo bohaté a mocné mesto a myslím si, že kráľ a ľudia, ktorí tam žili, boli hrdí na svoju silu. Neverili, že Boh naozaj vládne celému svetu. Boh pomohol Józuovi a Izraelitom kompletne mesto zničiť, aby ľudia mohli vidieť, že Boh skutočne vládne (je oveľa silnejší ako veľké múry) a mohlo to Izraelitom pripomenúť, že keď je Boh s nimi, nemusia sa ničoho báť."

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Ciel': aby sme sa zamysleli nad tým ako bol Ježiš, podobne ako Jozua, poslaný, aby priniesol Božiemu ľudu víťazstvo

Potrebujeme biblické slovníky alebo knihy mien

1. Dajte deťom za úlohu, aby zistili z kníh, ktoré ste doniesli, čo znamená meno Jozua (znamená to "Boh zachraňuje")
2. Porozprávajte sa o tom, ako nám Jozuov príbeh pomáha pochopiť, že Boh zachraňuje svoj ľud.
3. Potom dajte deťom za úlohu, aby zistili, čo znamená meno Ježiš. Je to len iná forma mena Jozua a tiež to znamená "Boh zachraňuje"!
4. Spýtajte sa detí, ako nám Ježiš pomáha pochopiť, že Boh zachraňuje. Spýtajte sa: "Koho a ako Ježiš porazil?" Vysvetlite, že Ježiš porazil hriech a smrť na kríži a tým nás zachránil!
5. Modlite sa spolu, ďakujte Bohu za jeho výhru nad nepriateľmi cez Jozuu a cez Ježiša.

Kreatívna aktívia

Čas: 10 minút

Ciel': aby sme sa zamysleli nad tým, ako dnešný príbeh súvisí s našimi životmi

Potrebujeme: malý kochlík, kompost alebo zem na sadenie, slnečnicové semiačkka, vodu a plytkú tácku alebo misku, starú ceruzku alebo tenký kus dreva, dlhú bambusovú tyč (do dvoch metrov), špagát a neskôr:: záhradu alebo veľmi veľký kochlík alebo vedro

1. Vysvetlite deťom, že Jozua musel presne počúvať Božie inštrukcie a nasledovať ich. Nasledujte tieto inštrukcie a uvidíte, čo sa stane. Neuvidíte padnúť múry mesta, ale možno uvidíte vyrásť slnečnicu.
2. Naplň malé kochlíky zemou. Zasad' dve alebo tri semiačka do každého kochlíka: zatlač každé semeno asi 1cm do zeme a opäť ho znovu opatrne zasyp.
3. Zavlaž kochlík tým, že ho postavíš na tácku, plnú vody, dokiaľ nebude zem akurát vlhká.
4. Nechaj kochlík vnútri, na teplom mieste a udržuj zem vlhkú (ale nie mokrú).
5. Po niekoľkých dňoch začnú rásť drobné zelené rastlinky. Nechaj ich rásť, dokiaľ nebudú mať dva lístky, s ďalšími dvoma lístkami akurát začínajúcimi.
6. Priprav si viac kochlíkov. Vyber si najsilnejšie výhonky a opatrne ich vytiahni z kochlíka. Presad' ich tak, aby mal každý výhonok vlastný kochlík: do zeme sprav dieru tupým koncom ceruzky; zavrtaj korene do diery a zatlač prstami.
7. Nechaj kochlíky na slnečnom parapete, až kým nebudú rastlinky aspoň 8cm vysoké a dokiaľ nebude vonku teplé počasie.
8. Ak máš vonkajšiu záhradu, vykop pre svoju slnečnicu malú jamu. Vyklop rastlinu z kochlíka so zemou na koreňoch a vlož ju do diery. Zatlač okolo nej voľnú zem. Ak nemáš záhradu, presad' slnečnicu do oveľa väčšieho kochlíka alebo vedra.
9. Zasuň do zeme vedľa slnečnice bambusovú tyč a voľne ju priviaž k stonke.
10. Ak je zem príliš suchá, pokrop ju vodou. Udržuj svoju mladú rastlinu v bezpečí od malých potvoriek, ktoré ju chcú zjesť, tak, že odstrihneš oba konce veľkej plastovej fľaše a nasadíš ju na rastlinu ako bariéru.
11. Pozoruj, ako vysoko tvoja slnečnica narastie!

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Toto sú niektoré z inštrukcií, ktoré dáva Boh svojmu ľudu. Deti môžu pracovať v dvojiciach, malých skupinkách alebo samostatne.
2. Povedzte im, aby si vybrali jeden z veršikov a prosili Boha o pomoc pri ich plnení:
Matúš 5:44
Matúš 6:14
Matúš 6:25
Matúš 7:7
3. Vystriedajte sa pri čítaní veršikov nahlas.

Hovor s Bohom (reflexia na celú etapu)

Čas: 10 minút

Cieľ: Zamerať sa na Boha, ako zreflektujeme príbehy z tejto etapy

Potrebujeme: Biblie

1. Pripomeňte deťom, že Boh dáva ľuďom 10 prikázaní, aby im ukázal ako chce, aby žili. Tieto pravidlá sú stále platné aj pre nás.
2. Bez toho, aby ste sa pozreli do Biblie, vyskúšajte, na koľko z nich si viete spomenúť. Napíšte si ich a potom sa pozrite na Exodus 20:1-17 a zistite, koľko ste ich mali správne. Kým máte v rukách Biblie, prelistujte si Leviticus, Numeri a Deuteronomium a ukážte deťom, že Boh tieto pravidlá rozvinul s mnohými príkladmi a detailami.
3. Povedzte deťom, že Boh chcel, aby každý človek žil jeho spôsobom a tak, keď ho ľudia neposlúchali, Boh bol veľmi smutný a nahnevaný, lebo to ukazovalo, že mu nedôverovali a že si nemysleli, že Boh vie, čo je pre ich život najlepšie. Jozua, vodca po Mojžišovi, poslúchal všetko, čo Boh povedal a podarilo sa mu dobiť Jericho.
4. Diskutujte o pravidlách, ktoré máte doma, v škole, v zbore, na futbale, na plavárni a tak ďalej. Prečo máme doma tieto pravidlá? Prečo je dôležité pravidlá poslúchať, napríklad, keď hráme nejaký šport?

5. Vysvetlite deťom, že tieto pravidlá pomáhajú všetkým ľuďom žiť šťastnejší život, byť k sebe navzájom fér a zostať v bezpečí a zdravý.
6. Spoločne, proste Boha o odpustenie, keď ste porušili niektoré z jeho pravidiel. Ubezpečte deti, že Boh im odpúšťa, keď ich to naozaj mrzí. Modlite sa, aby vám Boh pomáhal dodržiavať pravidlá doma, v škole a tak ďalej.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Ciel: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hárku slovami, alebo obrázkom.